

НА ПУТУ ДО ЗНАЊА СА ДРЕВНИМ ЕГИПЋАНИМА

НАСЛОВНА СТРАНА БЛОГА

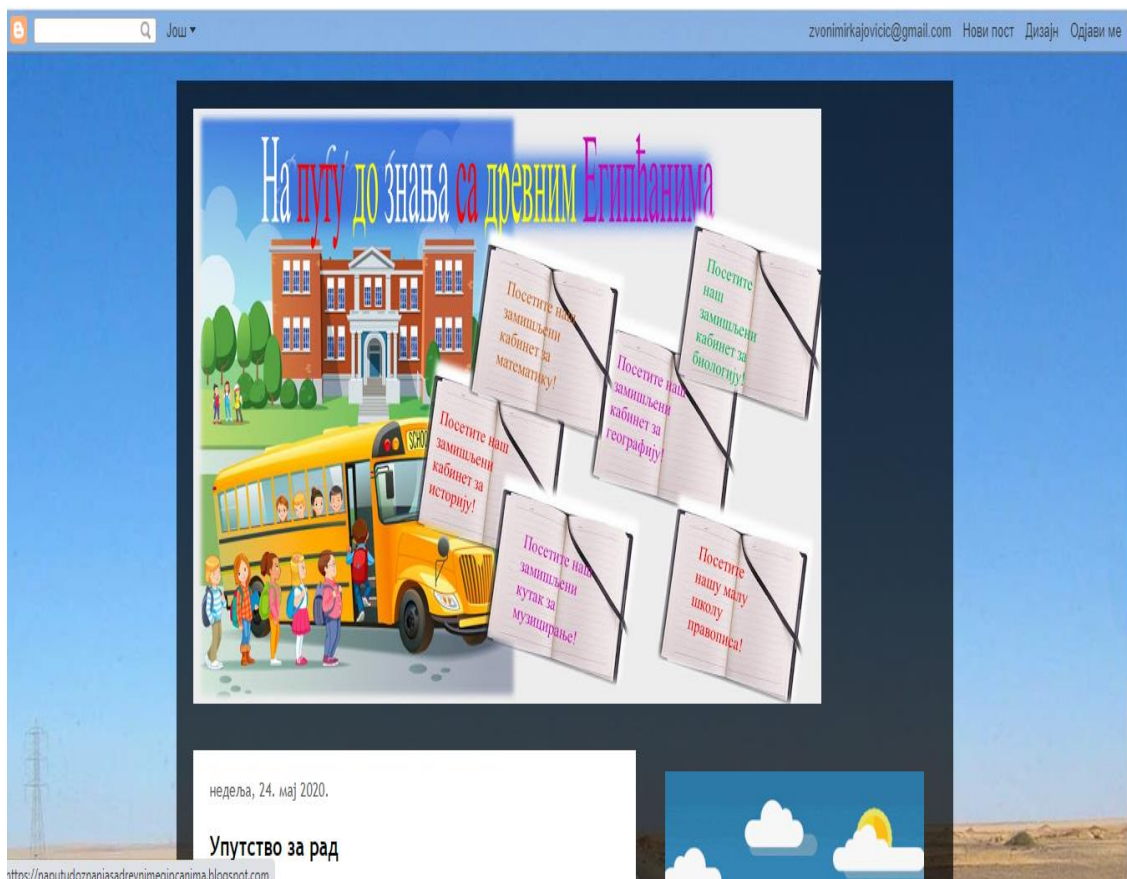
ПОЧЕТНА СТРАНА БЛОГА

ОСНОВНА ШКОЛА „МОША ПИЈАДЕ“
ЖАГУБИЦА, ИО ИЗВАРИЦА

ОШИС РАДА

[Линк ка раду](#)

АУТОР: ЗВОНИМИРКА ЈОВИЧИЋ

Дугогодишњи рад у комбинованом одељењу, честа сусретања са староегипатском цивилизацијом у смислу његог схватања колевком бројних изума, актуелна епидемиолошка ситуација, лични афинитети и други не мање битни чиниоци утицали су на креирање материјала за рад под називом „На путу до знања са дравним Египћанима“. Некадашња жеља да се направи паметна фасцикла у којој би своје драгоцене место нашли сви садржаји у вези са овом дравном цивилизацијом добила је своју визију у дигитализованом облику. Користећи уџбенике разних издавачких кућа наилазили смо током рада на разне занимљивости о Египћанима: да су имали посебан начин записивања бројева, да су први измислили хлеб, да су први путеви настали баш на територији дравног Египта, ... Учинило ми се да је све мојим ученицима било занимљиво. Отуда и корени рада који је креиран.

Рад је **ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНОГ КАРАКТЕРА:**

Српски језик: Обнаљамо знања на крају школске године

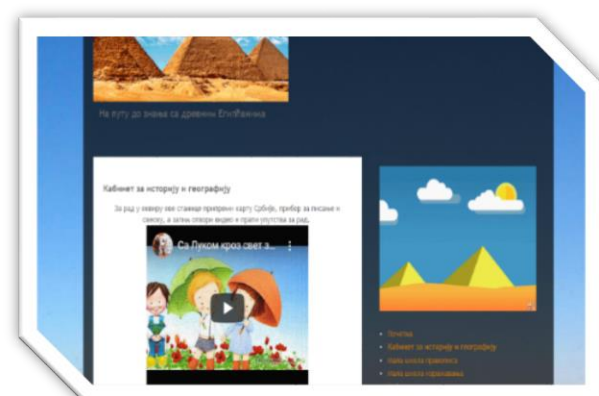
Математика: Мерење и мере, површина правоугаоника и квадрата

Природа и друштво: Научили смо у четвртном разреду

Народна традиција: Путеви у прошлости

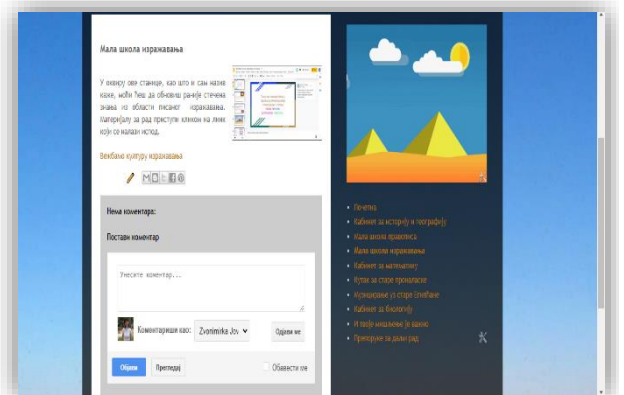
Музичка култура: Научили смо у четвртном разреду

Материјал се заснива на хоризонталној интеграцији наставних садржаја. Замисао је била да се сувопарни садржаји и процес обнаљања знања повежу са садржајима о старом Египту. Ученике кроз процес обнављања знања воде замисљени ученици Клеопатра и Тутанкамон који су имена добили у знак сећања на упознавање њихових родитеља током летовања у Египту и дечак Лука који им се придружује. Поступак обнављања градива врши се кроз пет тзв. кабинета. Помињањем термина *биологија*, *историја* и *географија* ученицима се на индиректан начин скреће пажња да ће се са овим наставним предметима срести већ на почетку наредне школске године.

У оквиру замисљеног [кабинета за географију и историју](#) ученици се оријентишу према упутствима из снимљене видео-лекције. Ту се на занимљив начин, уз претходне информације о географским карактеристикама Египта, прави паралела са географским карактеристикама Србије. Са намером да се провери картографска писменост од ученика се нпр. тражи да прочита са карте са којом се државом Египат граничи на западу, као и да се одреди положај Египта у односу на Србију. У оквиру ове станице за рад примена знања у новој ситуацији огледа се и у правописним захтевима који се састоје у преписивању назива океана са географске карте. Саставни део видео-лекције је и тзв. кабинет за историју путем кога ученици добијају основне информације о египатским фараонима, а затим се спонтано пажња ученика усмерава ка нашим владарима и делу прошлости наше државе.

МАГИЈА ЈЕ У РУКАМА НАСТАВНИКА

У оквиру замишљене школе правописа ученици се срећу са Tour Builder мапом на којој су приказани Каиро, Гиза и Александрија уз навођење основних појединости о овим градовима. Задатак је ученика да текст који се у мапи појављује препишу правилно, а затим да на основу мапе одреде да ли се поменути градови налазе у пустињском или преосталом делу Египта, а радозналост ученика се може задовољити и увећавањем мапе и истраживањем фотографија које се тада појављују. Знања из области правописа обнављају и решавањем Kahoot квиза у оквиру којег је требало разрешити дилеме о правилном писању замишљених улица у вези са египатском тематиком, али и у вези са писањем назива река од којих настаје Нил. Тако су се у квизу нашли следећи називи замишљених улица: Тутанкамонова улица, Улица египатских владара, Улица краљице Клеопатре и сл.

Кабинет за математику је резервисан за упознавање са проблемима Египћана услед плављења Нила, са египатским начином мерења, као и са египатским начином записивања бројева. Ученици у оквиру овог кабинета добијају задатак да помогну фараонима да пронађу своје парцеле, као и да им помогну да израчунају колико им је жице потребно да оgrade своје њиве. Веома су занимљиви и задаци који се односе на претварање старих јединица мерног система у стандардизоване.

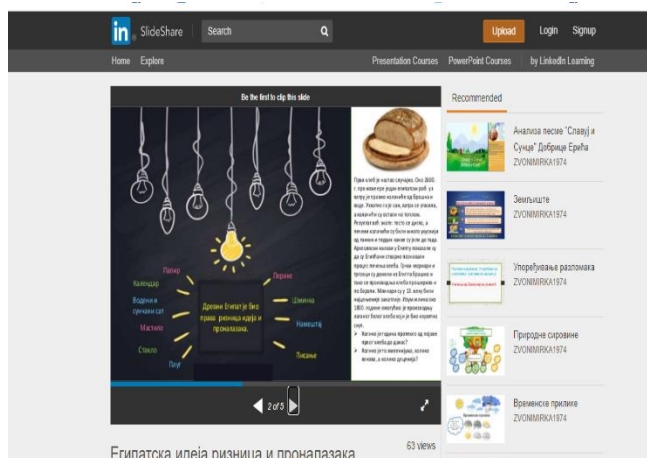
У оквиру ове станице коришћен је Thinglink алат, а станице за рад носе називе:

- По угледу на старе Египћане,
- Помози фараонима да пронађу своје парцеле,
- Египатски начин записивања бројева,
- Мерење и бележење у старом Египту.

Мала школа изражавања има за циљ да ученици обнове раније стечена знања о писменом изражавању, па се зато од њих захтева да Клеопатри, Тутанкамону и Луки напишу писмо захвалности, да њиховим родитељима напишу честитку поводом годишњице брака, као и да из угла родитеља напишу извештај о путовању за Египат.

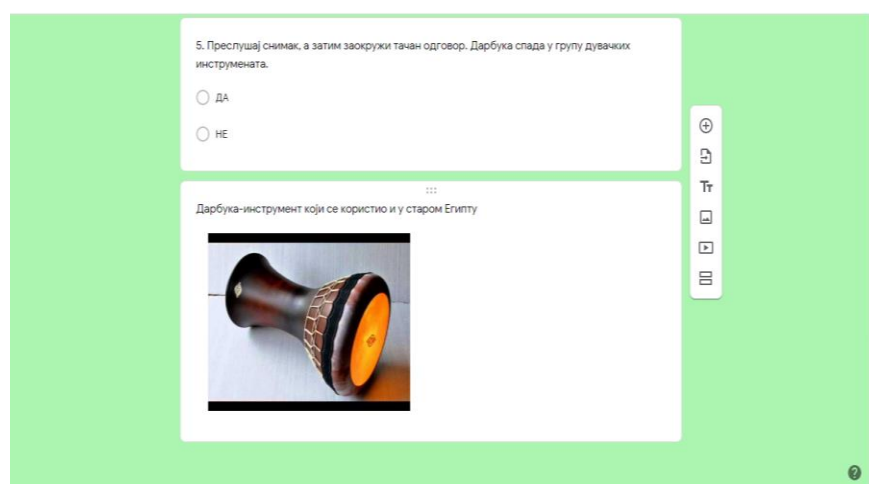
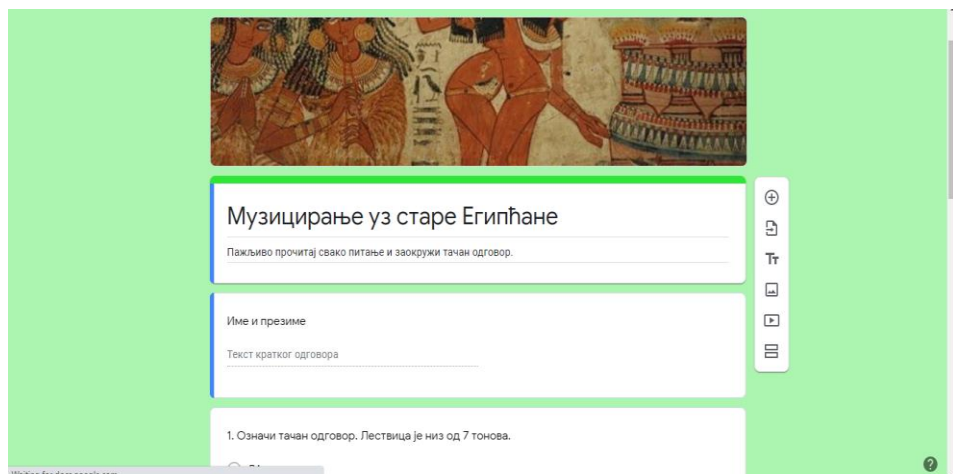

У оквиру кутка за старе проналаске ученици се подсећају садржаја из области књижевности, природе и друштва, као и народне традиције користећи се информацијама о изумима који потичу из древног Египта. Користећи реч ДРЕВНИ која је и саставни део назива рада, ова станица је искоришћена и за обнављање знања у вези са песмама у којима се ова реч појављује као непозната реч. То су песма „Јесен“ Војислава Илића и песма „Трешња у цвету“ Милована Данојлића. Дискутујући о намештају као изуму који потиче из древног Египта ДРВО постаје садржај обнављања о сировинама и изворима енергије.

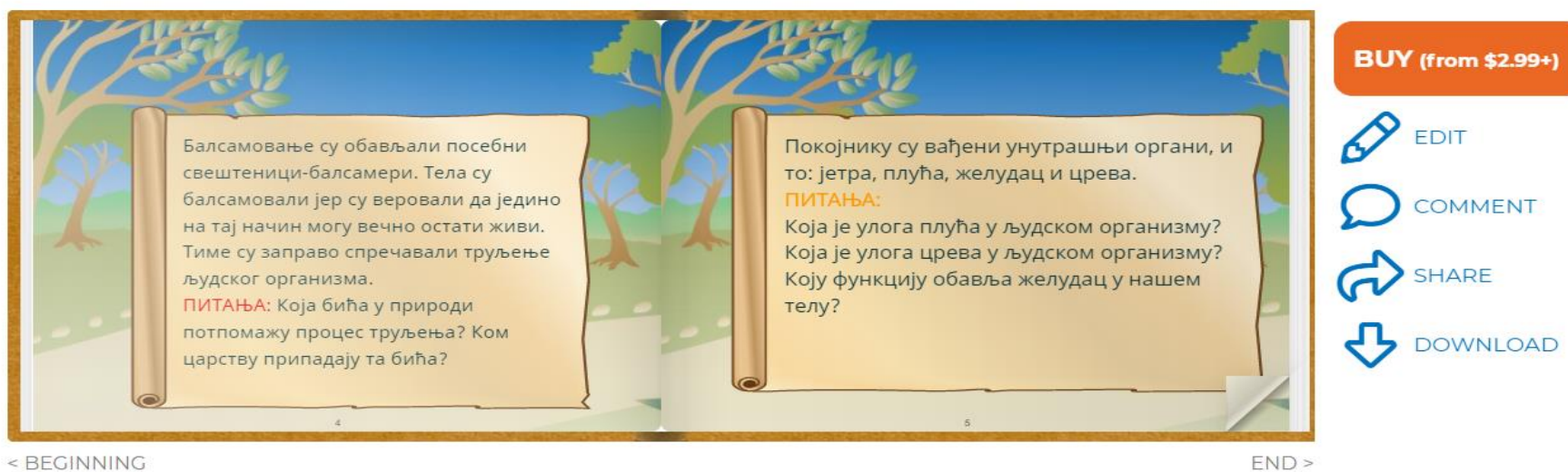
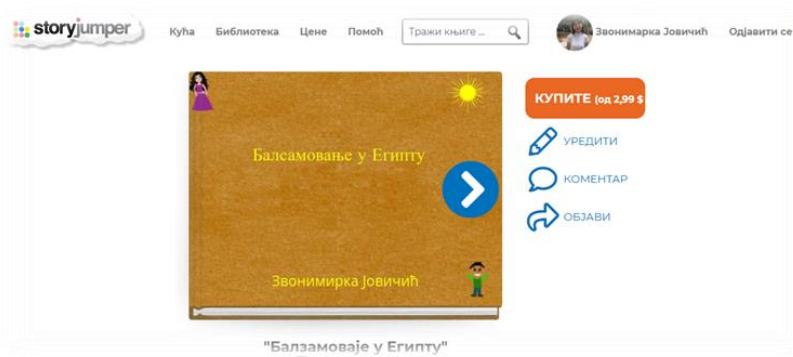

МАГИЈА ЈЕ У РУКАМА НАСТАВНИКА

Музичирање уз старе Египћане је замишљено тако да ученици користећи информације о почецима музичке писмености у древној Египту обнове знања о лествици, интервалима и појединим музичким инструментима, што су чинили решавањем Google теста. Видео-снимак о инструменту под називом ДАРБУКА који потиче из Египта има за циљ да ученици уоче како се производи звук код поменутог инструмента.

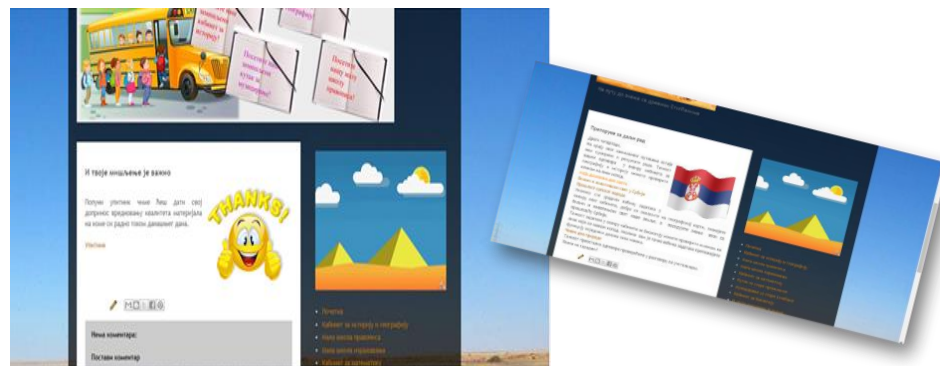

Уградњом Storyjumper линка креиран је тзв. [кутак за биологију](#) у оквиру којег су се путем упознавања са балсмовањем ученици обнављали знања о људском телу. Ученик је био у обавези да одреди којим системима припадају људски органи који се у тексту о балсмовању помињу. Упоредо са тим, обнављало се и о царствима живих бића. Садржаји у вези са веровањима старих Египћана о загробном животу могу се интегрисати и са наставом наставног предмета Веронаука. Помињањем временског термина у трајању од 70 дана успешно се могу интегрисати и садржаји о трајању седмице, месеца и године. С обзиром да је материјал дат у облику текста, исти може послужити као солида основа за разумевање прочитаног.

ПРОЦЕНА МАТЕРИЈАЛА ОД СТРАНЕ УЧЕНИКА

Ученици су били у прилици да попуњавањем Google теста изнесу своје мишљење о материјалу. Тест је доступан на линку испод и носи назив И твоје мишљење је важно. У оквиру последње станице за рад ученицима су пружене повратне информације о томе где могу да пронађу тачне одговоре на поједина питања, а достављени су им линкови ТВ часова са платформе РТС-а путем којих могу да знања детаљније обнове. Ка овој станици одвешће вас [следећи линк](#).

Наставне јединице:

Српски језик: Обнаљамо знања на крају школске године

Математика: Мерење и мере, површина правоугаоника и квадрата

Природа и друштво: Научили смо у четвртом разреду

Народна традиција: Пuteви у прошлости

Музичка култура: Научили смо у четвртом разреду

Тип часа: Обновљање

Циљ тематског дана:

Годишња систематизација знања.

ИСХОДИ ТЕМАТског ДАНА

СРПСКИ ЈЕЗИК

- 1) Ученик примењује велико слово у писању назива географских објеката;
- 2) Ученик примењује велико слово у писању назива улица;
- 3) Ученик уме да на основу задатог стиха уочи о којој се песми говори;
- 4) Ученик уме да осмисли реченицу у којој је тражена реч субјекат/објекат;
- 5) Ученик уме да пуном реченицом формулише у писаном облику одговор на постављено питање.

МАТЕМАТИКА

- 1) Ученик разликује фигуре у облику круга, правоугаоника и квадрата;
- 2) Ученик уме да одреди обим троугла, правоугаоника и квадрата;
- 3) Ученик уме да израчуна површину правоугаоника и квадрата;
- 4) Ученик уме да претвара јединице за мерење запремине, дужине и површине;
- 5) Ученик уме да одреди тражену годину користећи се операцијама сабирања и одузимања.

ПРИРОДА И ДРУШТВО

- 1) Ученик уме да у новим ситуацијама одреди стране света;
- 2) Ученик уме да објасни због чега Србија има повољан географски положај;
- 3) Ученик уме да наведе биљке и животиње карактеристичне за Србију;
- 4) Ученик зна да наведе основне информације у вези са прошлосту Србије;
- 5) Ученик разликује термине *кустос*, *експонат*, *музеј*.
- 6) Ученик разликује временске одреднице.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

- 1) Ученик зна шта је лествица;
- 2) Ученик разликује интервале;
- 3) Ученик разликује инструменте према начину на који производе звук.

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

- 1) Ученик уме да наведе врсте путева у прошлости.

Дидактичко-методички подаци о тематском дану

ОПИС ТЕМАТског ДАНА:

Тематски дан почиње улоговањем на Viber платформу и приступом групи за учење на даљину, где се ученицима саопштава да ће данас радити користећи и Google Meet платформу за видео-конференцију.

У УВОДНОМ ДЕЛУ ТЕМАТског ДАНА ученици се упознају са темом дана на тај начин што треба да на основу датих слова погоде о којој држави је реч. У питању је следећи запис:

__ Г __ И __ А __

Наком откривања скривеног назива државе саопштава се да ће се обнављати садржаји различитих наставних предмета, а затим следи и давање техничких упутстава за рад.

У наставку ученици раде по станицама према следећем редоследу:

-КАБИНЕТ ЗА ИСТОРИЈУ И ГЕОГРАФИЈУ: у оквиру ове станице ученици раде према упутствима из видео-лекције на начин који је већ описан;

--МАЛА ШКОЛА ПРАВОПИСА: у оквиру ове станице своја знања из области правописа ученици проверавају радом на Tour Builder материјалу и Kahoot квизу;

--МАЛА ШКОЛА ИЗРАЖАВАЊА: у оквиру ове станице ученици раде на материјалу са Google презентације;

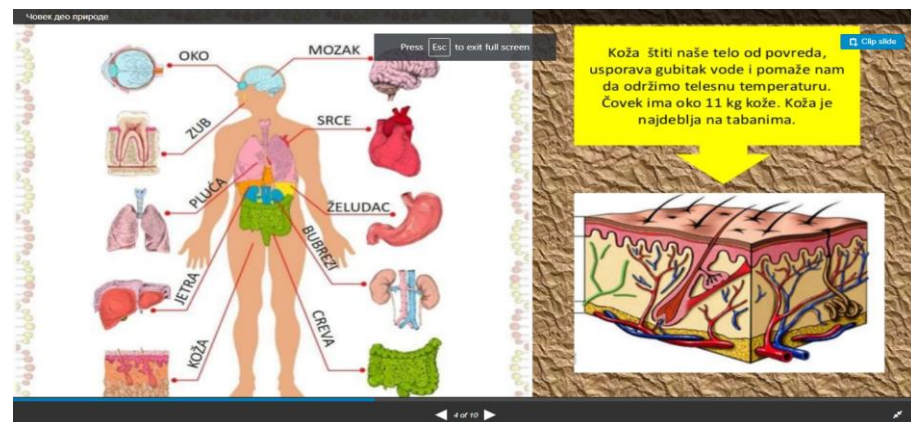
--КАБИНЕТ ЗА МАТЕМАТИКУ: на раније описан начин ученици у оквиру ове станице раде на Thinglink материјалу;

--КУТАК ЗА СТАРЕ ПРОНАЈАСКЕ: у оквиру ове станице ученици раде на материјалу који је креиран путем Slideshare алата;

--МУЗИЦИРАЊЕ УЗ СТАРЕ ЕГИПЋАНЕ: у оквиру ове станице ученици раде на материјалу са Google теста;

--КАБИНЕТ ЗА БИОЛОГИЈУ: у оквиру ове станице ученици раде на материјалу који је креиран применом Storyjumper алата.

У ЗАВРШНОМ ДЕЛУ ТЕМАТског ДАНА ученици процењују материјал за рад, а затим добијају повратне информације у вези са одговорима. Читају се писма захвалности, честитке и извештаји, дискутује се о задацима из математике, а затим се упућују да тачност својих преосталих одговора верификују гледањем снимка ТВ часова са РТС платформе, као и на основу раније креиране Slideshare презентације (видети [ОВДЕ](#)).

НАСТАВНИ ОБЛИЦИ: фронтални и индивидуални

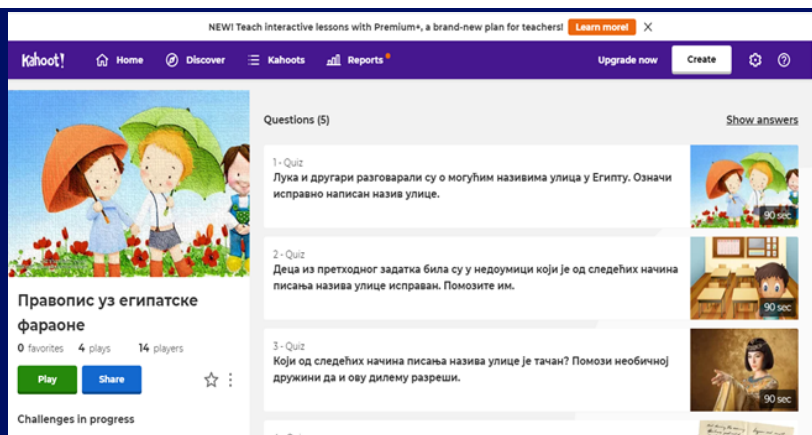
НАСТАВНЕ МЕТОДЕ: метода рада на тексту, метода демонстрације, метода писаних радова

МАГИЈА ЈЕ У РУКАМА НАСТАВНИКА

ВИЗУЕЛНИ ПРИКАЗ МАТЕРИЈАЛА

У наставку је дат приказ дела садржаја креираних у различитим дигиталним алатима:

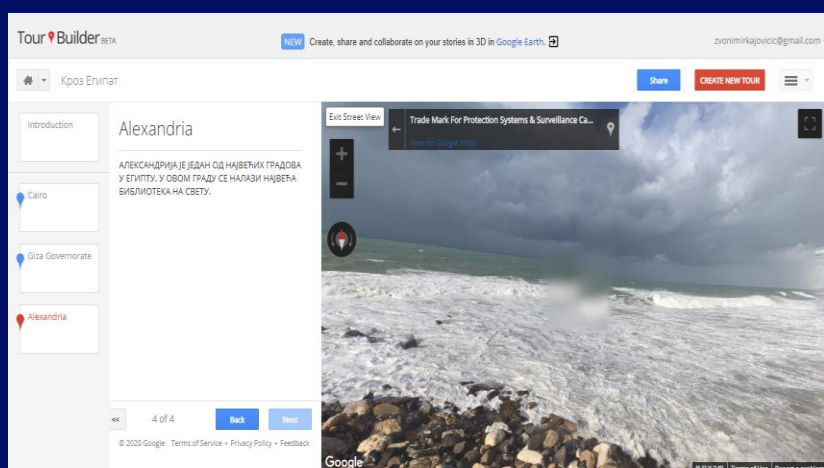
Thinglink, Storyjumper, Slideshare, Google диск, Google презентација, Tour Builder, Kahoot и Google упитник.

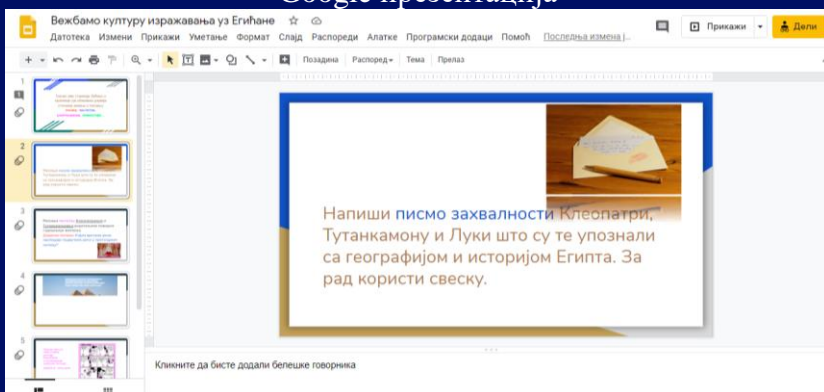
Tour Builder

Tour Builder

Google презентација

АКТИВНОСТИ

НАСТАВНИК:

- креира материјал за рад,
- осмишљава и организује начин комуникације са ученицима,
- даје упутства за рад,
- одговара на додатна питања ученика и родитеља,
- упознаје ученике са начином функционисања алата,
- поставља питања ученицима,
- координира рад,
- помаже у превазилажењу проблема,
- вреднује одговоре ученика,
- врши самопроцену рада.

УЧЕНИК:

- слуша инструкције наставника,
- приступа линковима и извршава задатке који се налазе на линковима,
- вреднује свој рад,
- вреднује квалитет материјала за рад,
- додатно се ангажује радом на додатном материјалу.

РОДИТЕЉИ:

- обезбеђују приступ интернету,
- обезбеђују уређај за рад,
- пружају помоћ детету у учењу,
- сарађују са учитељем.

УЧЕНИЦИ О МАТЕРИЈАЛУ

Ученици воле овакав начин рада, а нарочито воле Kahoot квиз. Тематика о старом Египту им је мање позната, али их то не спречава да са мотивацијом приступе изradi задатака. Реч наставника у оквиру видео-лекције доприноси остваривању боље комуникације, чиме се ублажава недостатак живе речи.

Проблеми су евидентни код коришћења Tour Bilder мапе и приступа локацијама, што се успешно може елиминисати додатним појашњењима.

ПОДРШКА

Подршка у овим моментима била је од вишеструког значаја. Укључивање РОДИТЕЉА и осталих чланова породице у процес учења у виду пружања техничке, али и помоћи око учења, у већој или мањој мери доприноси ублажавању недостатака наставе на даљину. Подршка примљена од стране ПРЕДАВАЧА НА РАЗНИМ ВЕБИНАРИМА и дигиталним конференцијама умногоме је допринела оснаживању мојих дигиталних компетенција.

САМОПРОЦЕНА НАСТАВНИКА

ЗА САМОПРОЦЕНУ КОРИШЋЕН ЈЕ МАТЕРИЈАЛ ИЗРАЂЕН ЗА ПОТРЕБЕ ТЕМАТСКОГ ДАНА.

Интегрисани приступ завршној систематизацији градива на крају четвртог разреда путем прављења паралеле са Египтом и староегипатском цивилизацијом је материјал који из угла самопроцене задовољава све постављене критеријуме (видети десно).

Задаци по станицама су у складу са програмском регулативом наставних предмета. Упутства у оквиру сваке станице ученицима су била јасна, а добро је распоређено време и за појединачне активности.

Материјали и задаци у оквиру свих станица су свеобухватни и добро формулисани са јасно истакнутим захтевима који се очекују. Одабрани редослед излагања садржаја је у складу са могућностима ученика, а повезивање и наизглед неспојивих садржаја овај образовни ресурс чини оригиналним. Имплементирањем занимљивих података у вези са староегипатском цивилизацијом постиже се већи степен мотивисаности ученика за рад.

Материјал се у сваком моменту може надоградити новим садржајима. Занимљивости у вези са начином преношења огромних каменних плоча при зидању египатских пирамида одлично су полазиште за обнављање раније стечених знања о кретању, отпору и елементима од којих он зависи. Универзалност теме о древној Египту ученике 4. разреда постепено и на готово неприметан начин уводи ученике у тематику историје, географије и других наставних предмета са којима ће се сусрести поласком у 5. разред.

Доступне информације о мерењима и бележењима у древној Египту, почеци геометрије и начин њене примене у решавању свакодневних проблема у вези са пољопривредом у плодној долини Нила... могу се успешно и на занимљив начин користити и у старијим разредима основне школе.

Рад који је представљен пример је и повезивања наставе са животом што је један и од крајњих циљева образовања и васпитања.

ЛИТЕРАТУРА:

- ✿ Ловичић, З. (2019): Интегративна настава 1-Примери организације у првом разреду основне школе, Београд, Едука
- ✿ Филиповић, А. (2019): Интегративна настава 2-Примери организације у другом разреду основне школе, Београд, Едука

Огроман труд који сам уложила за израду материјала за само 3 ученика у комбинованом одељењу говори да међу просветарима још има оних који верују у мале, сеоске школе.

